24/01/2021

Η θαυμαστή διάσωση του αγίου Νεοφύτου του Εγκλείστου

/ Βίοι Αγίων

Η Εκκλησία σήμερα επιτελεί τη μνήμη της Οσίας Ξένης και του Ιερομάρτυρα Βαβύλα, καθώς και των επισκόπων Καρπασίας Φίλωνος και Θεοπρόβου.

Επίσης, επιτελεί την ανάμνηση της θεοσημείας, της θαυμαστής δηλαδή διάσωσης, του Αγίου Νεοφύτου του Εγκλείστου από την πτώση μεγάλου βράχου από την εγκλείστρα.

Άγιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος

Ο Άγιος Νεόφυτος γεννήθηκε το 1134 μ. Χ. στα Λεύκαρα. Σε ηλικία δεκαοκτώ ετών οι γονείς του θέλησαν να τον παντρέψουν. Για ν’ αποφύγει το γάμο κατέφυγε στο Μοναστήρι του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, κοντά στο χωριό Κουτσοβέντης στη νότια πλαγιά του Πενταδάκτυλου, για να ασκητέψει. Εκεί υπηρέτησε και έμαθε τα πρώτα γράμματα και γρήγορα αποστήθισε όλο το Ψαλτήρι. Την έφεσή του αυτή διαπίστωσε ο ηγούμενος και του όρισε ως νέο διακόνημα εκείνο του βοηθού εκκλησιάρχη.

Ως αληθινός μοναχός, αγαπούσε την απομόνωση και την άσκηση. Έτσι, πήγε να προσκυνήσει τους Αγίους Τόπους και να αναζητήσει χώρο, για να ασκητέψει. Γρήγορα όμως απογοητεύτηκε, γιατί η περιοχή είχε προ καιρού κατακτηθεί από τους Μουσουλμάνους Άραβες και οι Σταυροφόροι που κατέφθαναν στην περιοχή συγκρούονταν μαζί τους, προσπαθώντας να ανακαταλάβουν την Παλαιστίνη.

Έτσι ο μοναχός Νεόφυτος επέστρεψε στην Κύπρο. Το πλοίο κατέπλευσε στην Πάφο. Από εκεί προγραμμάτιζε να μεταβεί στη Μικρά Ασία, που ήταν ακόμη ελεύθερη και ανθούσε σ’ αυτήν ο μοναχισμός, για να εκπληρώσει τη διακαή επιθυμία του να γίνει ασκητής. Όταν όμως ετοίμαζε το ταξίδι του, έπεσε θύμα ληστείας, έχασε το ναύλο και έμεινε δέσμιος στην Πάφο. Αντιλαμβανόμενος τη θεία απόφαση, αναζήτησε χώρο κατάλληλο για πνευματική άσκηση και υποσχέθηκε να παραμείνει έγκλειστος. Τον τόπο εκείνο ονόμασε «Εγκλείστρα».

Έζησε σ’ αυτήν εξήντα ολόκληρα χρόνια. Εκεί έφτιαξε το κελί του και ένα μικρό ναό, που τον αφιέρωσε στον Τίμιο Σταυρό (όπως ήταν και ο ναός της γενέτειράς του Λεύκαρα). Σε ένα σημείο του ναού έσκαψε τον τάφο του. Εκεί, έγκλειστος, ασκείτο και μελετούσε διάφορα συγγράμματα τα οποία φύλαττε με περισσή επιμέλεια. Ο αυτοδίδακτος Νεόφυτος ήταν ακούραστος μελετητής και σύντομα αναδείχθηκε σε σπουδαίο συγγραφέα.

Ο ενάρετος βίος του και η φήμη του οδήγησαν τον τότε επίσκοπο Πάφου Βασίλειο Κίνναμο να έρθει σε επαφή μαζί του και να τον πείσει να χειροτονηθεί ιερέας. Το σημαντικό αυτό γεγονός και η επιθυμία πολλών πιστών να ακολουθήσουν το παράδειγμά του, τον οδήγησε στην απόφαση να ιδρύσει μοναστήρι, με το Καθολικό αφιερωμένο στη Κοίμηση της Θεοτόκου.

Έτσι, ο Όσιος Νεόφυτος άρχισε να κηρύττει και παράλληλα να συνεχίζει το συγγραφικό έργο. Αυτή η προσφορά όμως απαιτούσε προσήλωση στη προσευχή και ησυχία. Έτσι δεν εγκατέλειψε την Εγκλείστρα του. Αντίθετα, όταν μοναχοί και πιστοί εμπόδισαν την απομόνωσή του, ανέβηκε πιο ψηλά στο βράχο και λάξευσε μια νέα πιο μικρή Εγκλείστρα που την ονόμασε «Άνω Σιών». Στις 24 Ιανουαρίου

του 1198 μ. Χ. ο Νεόφυτος κατρακύλησε από την «Άνω Σιών», αλλά σώθηκε ως εκ θαύματος. Αυτό το θαυμαστό γεγονός τιμά σήμερα η Εκκλησία μας.

Η οσία Ξένη

Η Οσία Ξένη καταγόταν από αριστοκρατική οικογένεια της Ρώμης και ονομαζόταν αρχικά Ευσεβία. Διακρινόταν τόσο για το γυναικείο ανάστημα και το σωματικό κάλλος της, όσο και για την πίστη της στο Χριστό και την απόκτηση της αρετής. Ποθώντας όσο τίποτε άλλο την αγνότητα και την παρθενία και την αφιέρωση στον Κύριο, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει κρυφά την πατρίδα της, για να αποφύγει το γάμο για τον οποίο την προόριζαν οι γονείς της. Μαζί με δύο πρώην υπηρέτριες της, μετέβησαν στην Αλεξάνδρεια και από εκεί στη νήσο Κω. Τελικά κατέφυγαν στα Μύλασα της Μικράς Ασίας, όπου έζησαν ασκητικά μέχρι την οσιακή τους κοίμηση.

Η Οσία μετονομάστηκε από Ευσεβία σε Ξένη αφού στη ζωή της ακολούθησε την αρετή της ξενιτείας και αυτό το όνομα χρησιμοποιούσε όταν αντάλλαξε την αριστοκρατική ζωή της Ρώμης με την οδό της κακοπάθειας για χάρη του Χριστού.

Του Επισκόπου Μεσαορίας Γρηγορίου